

BULETIN DE AVERTIZARE NR. 4 din 20.03.2026
TRATAMENT PENTRU COMBATAREA DĂUNATORILOR ȘI BOLILOR LA RAPIȚĂ

Pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare care se pot dezvolta și produce atac în cultura de rapiță, este necesară monitorizarea culturii și aplicarea tratamentelor fitosanitare, utilizând strategii și tehnici de gestionare integrată a bolilor și dăunătorilor.

Gărgărița tulpinilor de rapiță (*Ceutorhynchus napi*)

Are o singură generație pe an. Iernează ca insectă adultă, în stratul superficial al solului de la baza plantelor, fiind unul dintre cei mai păgubitori dăunători ai rapiței. Atacă atât în stadiul de adult, cât și în cel de larvă. Adulții rod perforații marginale în limbul foliar și vârful tulpinilor. Daune importante produc larvele care rod galerii în măduva tulpinilor, determinând deformarea și distrugerea acestora. Orificiile produse de gărgărițe reprezintă porți de intrare ale agenților patogeni. Primăvara, în lunile martie-aprilie, când temperatura solului depășește 6°C, iar cea a aerului de 9°C, gărgărițele ies din adăpost și se hrănesc. Zborul intens însă are loc atunci când temperatura aerului depășește 12°C. Atacul nu este sesizabil la început. Apoi are loc împerecherea și depunerea ouălor. Femelele depun ouă în orificiile produse prin intermediul rostrului în tulpina rapiței. În acea perioadă, rapița este în stadiul de alungire a tulpinii.

Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare, utilizând unul dintre produsele:

KARATE ZEON (NINJA) - 0,15 l/ha sau **LABAMBA/REXARIS FORTE- 0,075 l/ha** (lambda-cihalotrin) sau **DELTA GRI (FASTER DELTA) - 0,3 l/ha** sau **SUMI ALPHA/ WIZARD - 0,250 l/ha** sau **SIVANTO ENERGY 85 EC - 0,75 l/ha** - are doua substante active (deltametrin + flupiradifuron), având activitate de contact și sistemică

sau
poate fi utilizat unul din urmatoarele produse sistemice:

MOSPILAN 20 SG/KRIMA - 0,2 kg/ha sau

SPYRAN/CARNADINE MAX - 0,20 l/ha - omologat și pt. combaterea puricilor rapiței (*Psylliodes chrysocephala*) sau

INAZUMA - 0,15 - 0,2 kg/ha - omologat și pentru combaterea puricilor rapiței (*Psylliodes chrysocephala*)

Sunt produse toxice pentru albine!

Insecticidele de contact oferă un efect rapid asupra insectelor iar cele sistemice asigură o protecție mai durabilă, mai ales atunci când apare al doilea val sau când adulții își prelungesc activitatea.

MOMENTUL EFECTUĂRII TRATAMENTULUI

Monitorizarea culturii, amplasarea capcanelor galbene și verificarea acestora, sunt esențiale în stabilirea momentului optim pentru efectuarea tratamentului. Plantele de rapiță cu tulpina mai mică de 20 cm sunt cele mai sensibile la atacul gărgărițelor. În această fenofază, femelele depun cu ușurință ouăle în măduva tulpinilor. Pragul economic de dăunare este de 1-2 adulți/plantă. Primul tratament ar trebui efectuat imediat după apariție, când este atins pragul economic de dăunare, înainte de depunerea ponte în interiorul tulpinii. După ce ouăle au fost depuse și larvele au pătruns în tulpina, tratamentele chimice sunt ineficiente. Tratamentul se aplică pe timp însorit, fără vânt.

Dacă există zbor prelungit, **tratamentul se va repeta**, folosind produse cu substanțe active diferite.

BOLI

Condițiile climatice din timpul iernii dar și condițiile climatice existente în aceasta perioadă (variații mari de temperatura noapte - zi) sau alte cauze cum ar fi: soluri lutoase, alungirea tulpinii în toamnă sau resturi vegetale ce rămân la suprafață pe solele vecine unde s-a cultivat rapița, pot constitui un factor de risc în evoluția culturii, motiv pentru care, recomandăm aplicarea preventivă a tratamentelor foliare.

Alternarioza/Pătarea neagră - *Altenaria brassicae* - atacă toate organele plantelor și în funcție de condițiile climatice poate evolua pe întreg ciclul de vegetație; sunt afectate mai ales frunzele din etajul inferior; atacurile tardive sunt mai periculoase atunci când afectează silicvele tinere care sunt deformate, se deschid prematur și semințele se scutură; boala se transmite prin resturile vegetale și nu prin sământă.

Pătarea frunzelor - *Pyrenopeziza brassicae* - se manifesta prin apariția pe frunze a petelor de culoare verde-albicioasă, infecția fiind asociată cu distrugerea țesutului frunzei și apariția de infecții secundare. În cazul unei infecții severe, bobocii florali se brunifică și ulterior se usuca. Infecția se produce toamna, dar simptomele pe frunze și tulpini nu se observă decât primăvara.

Putregaiul negru - *Phoma lingam*- pe cotiledoane, frunze și tulpini apar pete rotunde, necrotice, la început mici și superficiale; la infecții puternice atacă rădăcina și coletul, are loc maturizarea precoce, frângerea la nivelul coletului și vestejirea. În resturile vegetale ciuperca poate rezista mai mulți ani.

Făinarea - *Erysiphe communis* - sunt atacate frunzele, pe ambele fețe apare o pâslă albă, ce capătă aspect pulverulent, simptomele pot apărea și pe silicve.

Putregaiul alb - *Sclerotinia sclerotiorum* - atacul evoluează pe partea inferioară a tulpinii, unde apar zone de culoare alb-gălbui, care ulterior devin brune, cresc în mărime, țesutul se brunifică și putrezește iar planta se frânge; se va respecta o rotație corespunzătoare și se vor evita premergătoarele ca: floarea soarelui, muștar, soia sau altă plantă care poate fi gazdă a patogenului.

Putregaiul cenușiu - *Botrytis cinerea* - poate apărea pe toate organele aeriene ale plantei. Zona atacată prezintă la început simptome de decolorare, apoi se acoperă de un mușgai cenușiu. Țesuturile atacate se înmoaie și putrezesc. Primăvara, în condiții favorabile, poate ataca tulpina principală afectând grav plantele.

alternarioza

pătarea frunzelor

putregaiul negru

putregaiul alb

făinarea

Se recomandă efectuarea tratamentului fitosanitar, utilizând unul dintre produsele:

TILMOR 240 EC / CORINTH 240 EC - 1 l/ha - pentru combaterea putregaiului alb, putregaiului cenușiu, înnegrirea tulpinilor, alternariozei, făinării *sau*

PROLINE 250 EC / OLBRAN 250 EC (protioconazol) - 0,7 l/ha - pentru combaterea pătării frunzelor, putregaiului negru și putregaiului alb *sau*

DIFCOR - 0,5 l/ha - pentru combaterea alternariozei, putregaiului alb, putregaiului negru *sau*

AMBROSSIO 500 SC/ ZIZAN 500 SC- 0,5 l/ha - pt combaterea alternariozei, făinării, putregaiului negru și alb *sau*

KING 250 EW/TEBUSHA 250 EW- 1 l/ha - pentru înnegrirea tulpinilor, putregaiul alb, putregaiul cenușiu, alternarioza, făinarea *sau*

POLYVERSUM / GREEN DOCTOR - 100 g/ha - produs biologic omologat pentru combaterea putregaiului negru, putregaiul alb, eficient și pentru regenerarea plantelor la ieșirea din iarnă.

*Pentru combaterea bolilor și dăunătorilor **la rapiță**, pot fi utilizate și alte produse omologate pentru a fi utilizate pe teritoriul României, produse cuprinse în baza de date PEST-EXPERT (user name: guest ; parola: guest)*

Este indicată aplicarea unui îngrășământ foliar sau a unui biostimulator: ATONIK- 0,6 l/ha *sau* FOLIQ BORON - 1 l/ha *sau* FOLIMAX BOR ON PLUS- 2 kg/ha *sau* LEBOSOL BOR- 2- 3 l/ha *sau* BO-LA - 1- 2 l/ha *sau* TRADEBOR-1 l/ha *sau* BOROGREEN L -1 l/ha *sau* WUXAL® Boron Plus - 2 l/ha sau alt produs. Pentru ameliorarea efectelor condițiilor termice nefavorabile se recomandă aplicarea, în timpul alungirii tulpinii, a unui produs ce conține sulf: Wuxal Sulphur sau alt produs.

La aplicarea acestora, se vor respecta precizările înscrise pe ambalajul produsului utilizat.

Metode durabile: biologice, fizice, mecanice și alte metode nechimice trebuie preferate metodelor chimice, dacă acestea asigură un control corespunzător al organismelor dăunătoare.

Alte recomandări

- ◆ Verificați, cu mare atenție recomandările cu privire la compatibilitatea produselor atunci când intenționați să aplicați amestecuri de produse de protecție a plantelor!
- ◆ Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător!
- ◆ Respectați cu strictețe normele de lucru cu produse pentru protecția plantelor, normele de protecție și securitatea muncii, de protecție a albinelor și a animalelor în conformitate cu: Legea nr. 383/2013 a apiculturii cu modificările și completările ulterioare și Ordinul nr. 127/1991 al A.C.A. din România, Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/ 3404/1991 al Dep. Pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea legislației, în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicației cu produse pentru protecția plantelor);
- ◆ Respectați prevederile Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecția plantelor.
- ◆ Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 352/ 636/ 54/ 2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermierii în România, cu modificările ulterioare.
- ◆ Respectați măsurile obligatorii privind utilizarea durabilă a produselor de protecție a plantelor, așa cum au fost prezentate în **Adresa de informare nr. 136 din 05.02.2026 a Oficiului Fitosanitar Suceava.**

Responsabil Prognoza și Avertizare
ing. Maria Platon